

Educació Visual i Plàstica

Objectius

- Estudiar els continguts bàsics per al desenvolupament del disseny curricular en l'educació infantil, llar d'infants i parvulari.
- Reflexionar entorn dels vessants cultural i pedagògic que configuren l'àrea del saber.
- Conèixer l'evolució del llenguatge plàstic del nen.

Continguts

- Coneixement de concepte, fets, teories i principis de les arts plàstiques i visuals. Escollir i prioritzar segons l'etapa o el cicle.
- Coneixement dels aspectes psicopedagògics en què es basa l'ensenyament/aprenentatge a través de l'art. Processos, metodologia, seqüències, avaluació.

Metodologia

- Treballar a partir dels continguts teòrics sobre el disseny curricular.
- Elaborar material didàctic en els diferents vessants en què es configura la proposta teòrica.
- Seqüenciar el continguts conceptuals tenint en compte aspectes processuals de temporalització i de tècniques i procediments artístics.

Avaluació

L'avaluació serà continuada sobre les propostes que s'han treballat a classe més un examen final.

Bibliografia

Vegeu l'annex.

ANNEX

Bibliografia bàsica - Didàctica de les Arts Plàstiques

- ALBERTS, J.: *La interacción del color*. Alianza editorial, 1979.
- ARGAN, J. C.: *El arte moderno*. Ed. F. Torres. València, 1976.
- ARHEIM, R.: *Arte y percepción visual*. Alianza Editorial, S.A. Madrid, 1979.
- ARHEIM, R.: *El pensamiento visual*. Ed. Paidós. Barcelona, 1986.
- BALADA, M.; JUANOLA, R.: *L'educació visual a l'escola*. Ed. 62. Barcelona, 1984.
- BERGE, R.: *Conocimiento de la pintura*. Ed. Noguer. Barcelona, 1976.
- CALMY, G.: *La educación del gesto gráfico*. Ed. Fontanella. Barcelona, 1977.
- CLARK, K.: *Civilización*. Alianza Editorial. Madrid, 1979. 2 volums.
- DONDIS, D. A.: *La sintaxi de la imagen*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona, 1976.
- DAUCHER, H.: *Modos de dibujar*. Núm. 1, 2, 3, 4, 5, 6. Ed. Gustavo Gili.
- ECO, H.: *La definición del arte*. Ed. Martínez Roca. Barcelona, 1987.
- ESCORIZA, J.; BOJ, C.: *Expresión y representación de la actividad gráfica infantil*. PPU Pedagogía y Psicología Universitaria. Barcelona.
- EISNER, E. W.: *Procesos cognitivos y curriculum*. Ed. Martínez Roca. Barcelona, 1987.
- FERNANDEZ, A.-; HARO, J.; BERNACHE, E.: *Història de l'art*. Ed. Vives, 1990.
- FICHER, E.: *La necessitat de l'art*. Ed. 62. Barcelona, 1967.
- GARDNER, H.: *Arte, mente y cerebro*. Paidós Studio, S.A.
- GENERALITAT DE CATAL.: Gabinet Tècnic del Departament d'Ensenyament. Orientacions y programes. *L'Educació a la Llar d'Infants i al Parvulari*. Barcelona, 1988.
- GENERALITAT DE CATAL.: Gabinet Tècnic del Departament d'Ensenyament. *Disseny Curricular d'Educació Primària*. Barcelona, 1992.
- GOMBRICH, E. H.: *Arte e ilusión*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona, 1979.
- HARGREAVES, D. J.: *Infancia y educación artística*. Ed. Morata. Madrid, 1991.
- HOLLOWAY, C.: *Concepción del espacio en el niño según Piaget**. Ed. Paidós. Barcelona, 1982.
- ITTEN, J.: *Art de la couleur*. Ed. Dessain et Tolra. París, 1977.
- KAMP, J.: *Dibujar de los grandes maestros*. Ed. Blumen. Madrid, 1981.
- KANDINSKY, V.: *Punto y línea sobre el plano*. Ed. Barral. Barcelona, 1975.
- KELLOG, R.: *Análisis de la expresión plástica del preescolar*. Ed. Cincel, S.A. Madrid, 1979.
- LOWENFELD, I.; LAMBERT: *Desarrollo de la capacidad creadora*.
- LUQUET, G. H.: *El dibujo infantil*. Ed. Médico Técnica. Barcelona, 1978.
- LURÇAT, L.: *Pintar, dibujar, escribir, pensar*. Ed. Cincel. Madrid, 1980.
- MERODIO, I.: *Otro lenguaje: la enseñanza de la expresión*. Ed. Narcea. Madrid, 1987.
- MOHOLY-NAGY, L.: *La nueva visión y reseña de un artista*. Ed. Infinito. Buenos Aires, 1972.
- MUNARI, B.: *¿Cómo nacen los objetos?* Ed. Gustavo Gili. Barcelona, 1983.
- READ, H.: *Educación por el arte*. Ed. Paidós. Buenos Aires, 1978.
- READ, H.: *Orígenes de la forma en el arte*. Ed. Proyección. Barcelona, 1967.
- READ, H.: *La escultura moderna*. Ed. Hermes, S.A. Barcelona, 1966.
- VIGOTSKY, L. S.: *La imaginación y el arte en la infancia*. Ed. Akal. Madrid, 1982.
- WEDEWER, R.: *El concepto del cuadro*. Ed. Labor. Barcelona, 1973.
- WONG, W.: *Principio del color*.
- WONG, W.: *Fundamentos del diseño bi- y tri-dimensional*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona, 1979.

Assignatura: EDUCACIÓ VISUAL I PLÀSTICA   Prof. Montserrat Oliver

Especialitat: INFANTIL

Característiques: OPTATIVA

Temporalitat: QUATRIMESTRAL

OBJECTIUS

- .- Reflexionar entorn de les vessants cultural i pedagògica que configura l'àrea del saber.
- .- Estudiar els continguts bàsics referits al llenguatge plàstic per al desenvolupament del disseny curricular a la Educació Infantil: llar d'infants i parvulari.
- .- Conèixer els interessos propis dels nens d'aquesta etapa i les diferents evolucions que segueixen, especialment en el llenguatge plàstic.
- .- Aprendre a programar i a trobar estratègies apropiades per a l'etapa.

CONTINGUTS

- .-1. Els continguts conceptuals i procedimentals del llenguatge plàstic.

Organització del llenguatge plàstic. Anàlisi de l'obra d'art.

Les tècniques i procediments plàstics: la seva funció.

- 2.- La intervenció educativa.

Anàlisi dels continguts teòrics, dels mètodes i processos

Desarrollo del disseny curricular.

Propostes metodològiques.

El paper del mestre.

Organització del espai de treball.

METODOLOGIA

- Treballar a partir dels continguts teòrics sobre el disseny curricular.
- .- Elaborar material didàctic en les diferents vessants en que es configura la proposta teòrica.
- .-Seqüenciar els continguts tenint en compte aspectes processuals i de temporalització en la programació de conceptes, de tècniques i procediments artístics.

- AVALUACIÓ

- Assimilació i comprensió de la teoria.
- Criteris: culturals, qualitius , objectius i subjectius.
- Sentit progressiu en la consecució dels objectius plantejats.
- Destresa en el desarrollo del procés.
- Criteris didàctics.
- Claretat en expressar les idees. Utilització de la informació.

BIBLIOGRAFIA

ALPERN,M; LAWRENCE,M; WOSK,D. Procesos sensoriales; Edit Herder 1984.

ARHEIM, R. El pensamiento visual. Alianza editorial,S.A. Madrid.1979

- BALADA, M. JUANOLA, R. L'Educació visual a l'escola. Ed. 62
Barcelona. 1984.
- COLL, CESAR. Marc Curricular per a l'Ensenyament Obligatori. Generalitat
de Catalunya, Departament d'Ensenyament. Barcelona 1986.
- DEWEY, J. El arte como experiencia. Mèxico, F.C.E, 1934
- EDUARDO SOLER FIERREZ. El despertar de los sentidos. Edt. Escuela
Española 1986
- EISNER, ELLIOT, W. Procesos cognitivos y curriculum, Ediciones Martinez
Roca, S.A. Barcelona 1987.
- XAVIER BLANCH, Cinc centims sobre la reforma educativa. Premi Joan
Profitós 1995. Edt. Proa. utxaca nº 14.
- CIRLOT, JUAN EDUARDO; El espíritu abstracto. Edt Labor nº 5. Barcelona
- GARDNER, H., Arte mente y cerebro, Paidós Estudi S.A.
- GIBSON, J. J. La percepción del mundo visual. Ed. Infinito. Buenos Aires.
- GOMBRICH, HUCHBERG, BLAK. Arte percepción y realidad. Paidós. Barcelona.
- HARGREAVES, D. J. Infancia y educación artística. Madrid. edt. Morata.
- KELLOG, R., Análisis de la expresión plástica del preescolar. Madrid
1979. edit Cincel.
- MALINS, FREDERICK., Para entender la pintura (los elementos de la
composicion). Madrid 1983, Herman Bllume.
- VIGOTSKY, L. S., La imaginación y el arte en la infancia. Mdríd, Edit. Akal.
- WONG, W. Fundamentos de diseño bi y tridimensional. Barcelona 1979.
Ed. G. Gili.